

מאת הרב לוי-יצחק גינזבורג
משפיע בישיבת תות"ל
המרכזית - כפר חב"ד

"לא" אקטיב!"

איזו הוראה יש להפיק מטענה כנגד ה"אקטיביות"
של פעילות ודרך ליובאוויטש?

תמורת ה"כוס של ברכה" של שמחת-תורה).
ופירושו של דבר שאז היה זה מצב של "חזר
לבוריו לגמרי", שהרי רק במצב כזה חוגגים
את ההודאה לה', כמובא בהלכה.

וראינו תמיד את החביבות המיוחדת של
יום זה אצל הרבי שליט"א, כאשר שוב ושוב
הוא מדגיש בשיחות-הקודש את העובדה שבו
דולקים כל שמונת נרות החנוכה במלוא
עוצמתם, ולכן הרבי קורא אז לעשות את כל
ענייני חנוכה, ובפרט את "מבצע חנוכה",
באופן החזק ביותר. וגם בפשטות דולקים אז
הנרות אצל הרבי (במשך כל המעת-לעת, כמו
בכל ימי חנוכה), וגם במיוחד עמוק עמוק אל
תוך הלילה של מוצאי "זאת חנוכה", כאשר
הרבי מביט עליהם באותו "מבט של משיח"
המיוחד לחנוכה ובפרט לזאת חנוכה, מבט
"עצמי" שלמעלה מכל הסבר ותיאור.

זכורני היטב אותה שיחת קודש שאמר
הרבי מלך המשיח שליט"א באותה סעודת
הודאה של זאת חנוכה תשל"ח, אותה שמענו
בשידור בטלפון בשליחותנו במגדל העמק
(אני זוכר זאת במיוחד משום שה"מתנגדים"
שהיו אז שם לא יכלו לקבל רעיון זה ועשו
ממנו "מטעמים"). הרבי דיבר אז על המעלה
הנפלאה של מוצאי זאת-חנוכה, על פי
המבואר בילקוטי תורה' שכלל שהעניין נעלה
ונשגב יותר כך הוא פחות מוגדר ופחות חיובי:
ניסוך היין הוא חיוב מן התורה. ניסוך המים
הוא רק מדברי סופרים, ודווקא לכן גדולה בו

משום שנאמר בו "בעצם היום הזה". וגם
להלכה ולמעשה בשנים שהוא חל בערב שבת
מתענים ומשלימים את הצום, ונמצא שזמן
מה צמים בשבת לשם תענית, דבר שלא מצינו
בשום תענית אחרת.

ודווקא בזמן הזה, בשיא הקור והחושך,
כאשר נדמה שאין שום נקודה של אור וגילוי
ונמצאים בתכלית הריחוק מן האור והחום,
דווקא אז בוקעים להם החגים שלנו, של
"הדור השביעי", ודווקא החגים שנתוספו
ונתגלו בשנים האחרונות, בבחינת "נרות
הקרח" שגם הם דולקים בכוחו של ה"עצם"
המאיר בדורנו זה, הדור האחרון לגלות שהוא
הראשון לגאולה.

מיד עם הכניסה לחדש טבת נמצאים אנו
בחג החנוכה, ובמיוחד בסיומו וחותמו, היום
הבהיר של "זאת חנוכה", שנוסף לכל ענייני
חנוכה וזאת חנוכה המבוארים בתורת
רבתינו נשיאינו, הרי אצלנו במיוחד
— והרי ידוע שהרבי שליט"א מדייק כמה
פעמים במה שאומרים אנו בתחילה "אלקינו"
ורק לאחר מכן "אלוקי אבותינו", שכן תחילה
נוגעים לנו העניינים השייכים אלינו במיוחד,
ומהם דווקא מגיעים אנו לאחר מכן גם
לעניינים השייכים במיוחד ל"אבותינו" -

זהו היום בו ערך הרבי שליט"א את
סעודת ההודאה על מה שמכונה "התקף הלב"
שהיה בשמיני עצרת תשל"ח. הרבי חילק אז
"כוס של ברכה" לכל אחד ואחד (כנראה

דוע הסיפור אודות תלמידי הבעל-שם-
טוב, שידעו על חביבותו של מורנו
הבעש"ט לאור ולריבוי אור, אך לא
הצליחו להשיג נרות. כשנכנס הבעש"ט וראה
כי הנרות מועטים כל-כך בלילה כה אפל
וחשוך, קר וקפוא, אמר: "אור בגימטריא רז.
מי שידע את ה"רז" שבכל דבר הוא יכול
להאיר", והוכיח את התלמידים על שלא
הביאו נרות רבים. התנצלו התלמידים ואמרו
כי לא הצליחו בשום אופן להשיג נרות. ציווה
הבעש"ט להוריד את "נרות" הקרח מן הגג
ולהדליקם. ואכן, נרות הקרח דלקו והאירו
באור יקרות.

חודש טבת, אליו אנו נכנסים בעיצומם
של ימי החנוכה המאירים, הוא שיא החורף
והקור ושיא החושך — התקופה בה הימים
הם הקצרים ביותר והלילות הם הארוכים
ביותר. גם כאשר מגיע היום ואור השמש
מנסה לבקוע את החושך, מכוסים השמים
בעננים ובעבים המחשיכים על האור והגילוי.

גם ברוחניות זהו חודש "קר וחשוך". לא
די שאין בו שום חג ומועד משמח, אלא שבו
חל צום עשרה בטבת — ייהפך תיכף ומיד
ממש לששון ולשמחה — יום התחלת החורבן
והגלות, אשר הוא אף חמור יותר משאר
הצומות. וכפי שמביא הרבי מלך המשיח
שליט"א בשיחות רבות את דעת האבודרהם,
שאלו היה צום זה יכול לחול בשבת, היה
דוחה את השבת והיו צמים בו אפילו בשבת,

כמדומני, כשראינו את הרבי בעיני בשר ושרנו זאת לפנינו, כמעט ולא חזרו אף פעם ל"יורננה ונשמחה", אלא חזרו שוב ושוב על התנועה האחרונה, או, לחילופין, אחרי כמה פעמים, התחילו שוב מ"שובה".

וכך, כמוכר לכולנו, בניגון "הרבי שליט"א מלך המשיח אוהבים אותך כולם", שעיקר העידוד וההתלהבות (ועד ה"קפיצות" כפשוטו) הם בסוף, ב"ניתגבר על העול-א-א-א-א-א-א", ועוד ועוד.

דווקא דורנו אנו, הדור השביעי, שכנגד ספירת המלכות, הדור הנחות והתחתון ביותר, בו כאילו ספו וגם תמו כל ה"גילויים", דווקא הוא הממשיך את השכינה למטה מטה בגאולה האמיתית והשלימה. כל זה הוא מפני שורשה של ספירת המלכות המושרשת למעלה מעלה ועד בעצמותו יתברך ממש שלמעלה מכל ה"גילויים"

וכאמור, אולי יש לומר שזה קשור עם עניינה המיוחד של "ספירת המלכות", שהיא סיום וחותרם כל הספירות, כאשר נדמה כאילו עתה מסתיים ונגמר כל העניין, דווקא כאן מגיעה "ספירת המלכות" ופועלת, בכח העצם שבה, לגלות ולחדש ולהגביר עשרות מונים את העניין מכפי שהיה קודם, ועד שגם החושך וההעלם עצמו, ומצד עצמו, יאיר.

וכמבואר באריכות בהמשך תרניט (עניין שם, וכן ובפרט במאמרי כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א המיוסדים עליו, ובמיוחד במאמרי שבת פרשת ויגש הסמוכה לזאת חנוכה ולה' טבת) שדווקא ה"מקבל" משפיע עניינים עיקריים ביותר ב"משפיע" שלו. ולכן דווקא ספירת המלכות, שהיא "שטח המקבל", בא בה לידי ביטוי שורשו של ה"מקבל" בעצמותו יתברך שלמעלה מכל ה"גילויים". משום שדווקא היכן שה"גילויים" נגמרים, שם מתחיל לפעול

בלילה יהיה אור, אלא "שהחושך עצמו יאיר". ולכן דווקא כאשר מסתיימים ונשלמים הימים המאירים של חנוכה, ונכנסים לחודש טבת האפל החשוך והקר, דווקא אז מתבטא עניינו העיקרי של "הדור השביעי" – להדליק גם "נרות של קרח", "שהחושך עצמו יאיר".

ואולי יש לבאר בכך עוד תופעה מעניינת שראינו פעמים רבות אצל הרבי שליט"א (וכבר נכתב על כך פעם במסגרת זו), שכאשר הוא מעודד את שירת הקהל, הרי עיקר העידוד וההדגשה היא בסיום וחותרם הניגון, כאשר חוזרים שוב ושוב, חזק יותר ומהר יותר, על הבבא האחרונה. כלומר, עיקר השירה והניגון מתחילים לפרוץ ו"לבקוע רקיעים" דווקא בסיום התנועה האחרונה של הניגון, דווקא כאשר נדמה שהניגון כבר כמעט עומד להסתיים, דווקא אז מתחיל הרבי שליט"א בעידוד חזק מאד, וכל הקהל חוזר ללא הרף שוב ושוב על התנועה האחרונה של הניגון.

כפי שראו זאת לדוגמה ב"האדרת והאמונה" ששרו בתפילות (וגם בהתוועדויות), הן הניגון "הרגיל" והן "הצרפתי" – שבמשך כל הניגון הרבי נוהג לדפוק קלות על הסטענדר לעידוד, ודווקא כשמגיעים לסוף ממש, אחרי "התהילה והתפארת לחי עולמים", דווקא אז מתחיל הרבי שליט"א להכות במהירות ובעידוד חזק מאד על הסטענדר, וכל הקהל פורץ בשירה אדירה כשהוא חוזר ללא הרף שוב ושוב על התנועה האחרונה של הניגון.

ראינו זאת ב"לכה דודי" בליל שבת קודש, כאשר הרבי שליט"א עודד את הניגונים ששר החזן – וגם לפני שהתחילו לנגן ולשיר ולרקוד, בעידודו של הרבי שליט"א גם לעיני בשר, בשנת תשנ"ג, את "יחי אדוננו" ("השנני", במנגינת "חיילי אדוננו") בסיום ה"לכה דודי" – שבמשך כל ה"לכה דודי" הרבי נוהג לדפוק קלות על הסטענדר לעידוד, ודווקא כשמגיעים לסוף ממש, אחרי שמחזיר את פניו הקדושות מ"בואי בשלום", דווקא אז מתחיל הרבי שליט"א להכות במהירות ובעידוד חזק מאד על הסטענדר, וכל הקהל פורץ בשירה אדירה כשהוא חוזר ללא הרף שוב ושוב על התנועה האחרונה של הניגון.

כך גם בחנוכה, שעיקר הניגון והריקוד ב"הנרות הללו" הוא בסוף, כאשר חוזרים שוב ושוב על המילים "על נסידך" שבסוף הניגון.

כך ב"שובה ה' עד מתי", שכאשר מגיעים לתנועה האחרונה ללא המילים, דווקא אז מתחיל הרבי לעודד בחוזק רב והקהל חוזר ללא הרף על התנועה האחרונה (בכלל,

כל כך השמחה ("שמחת בית השואבה") הרבה יותר מאשר בניסוך היין. ואילו ה"הקפות" של שמחת-תורה, שאינן אפילו חיוב מדברי-סופרים אלא רק מנהג ישראל, גדולה השמחה בהם עוד הרבה יותר. מובן מזה, אמר אז הרבי שליט"א, עד כמה גדולה השמחה במוצאי זאת-חנוכה, כאשר אין אפילו מנהג ישראל מוגדר לשמוח בשמחה זו, ובכל זאת יש בכך עניין, הרי שזהו עניין נשגב ונעלה עד מאוד, עד שאי-אפשר לו לבוא בשום "צירור" וגדר כלל, אפילו לא באופן של מנהג.

ואולי אפשר להוסיף לכך מה שאומרים חסידים, על יסוד הידוע שימי חנוכה הינם כנגד ימי חג הסוכות כמבואר בדרושי חסידות (שהוא הטעם שבית-שמאי מדמים זאת לפרי החג אשר פוחתים והולכים מיום ליום), בהם ה"חסידים אושפזין" הם רבותינו נשיאינו, ונמצא, אומרים חסידים, שכן הוא גם בימי החנוכה. ואם כן הלא זאת חנוכה הוא כנגד שמיני עצרת, יומו של כ"ק אדמו"ר מוהרי"צ נ"ע, ומוצאי זאת חנוכה הוא יומו של הרבי מלך המשיח שליט"א (וכפי שהרבי מבאר בנוגע ליום שמחת תורה שהוא יום חול מצד עצמו אלא שיהודים עשו אותו לחג – יום טוב שני של גלויות). ואולי גם זה שופך עוד קצת אור על החביבות המיוחדת שראינו אצל הרבי שליט"א בקשר ליום זה.

אולי יש לומר הביאור בזה, משום שעניינה של "ספירת המלכות", עניינו של הרבי מלך המשיח שליט"א כידוע, הוא דווקא בסיום העניין, כאשר לכאורה נסתיימו כל הספירות וכל הדרגות, נגמר כל האור – מגיעה אז ספירת המלכות, הספירה האחרונה, ופועלת שהמשכת הקדושה לא תיעצר ותסתיים כאן, היכן שהאור מסתיים, אלא תמשיך ותרד ותגיע עוד למטה מטה יותר, עד לחוצה שאין חוצה חוץ הימנו ולתחתון שאין תחתון למטה הימנו. עניינה של ספירת המלכות הוא להגיע גם לשם ודווקא לשם, ולפעול שמהתחתון עצמו ומהחושך עצמו תפרוץ ותבקע הקריאה "הכל הוא אלקות ואלקות הוא הכל".

למדנו, שדווקא כאשר נדמה שהכל כבר נגמר, דווקא אז מתחיל עיקר העניין וההדגשה. דווקא כאן מתגלה ה"עצם" שלמעלה מכל הגדרים וההגבלות, שאינו מוגבל בשום נתונים ובשום נסיבות, והוא נמצא גם ודווקא במקום בו "בטוחים לגמרי" שהוא איננו בכלל, שכן מצד כל הנסיבות והנתונים וה"גילויים" אין לו שום מקום. עדי "ולילה כיום יאיר" – לא רק שגם

ה"עצם" שלמעלה מכל הגילויים.

ולכן גם דורנו אנו, הדור השביעי, שכנגד ספירת המלכות, הדור הנחות והתחתון ביותר, בו כאילו ספו וגם תמו כל ה"גילויים", דווקא הוא הממשיך את השכינה למטה מטה בגאולה האמיתית והשלימה. כל זה הוא מפני שורשה של ספירת המלכות המושרשת למעלה מעלה ועד בעצמותו יתברך ממש שלמעלה מכל ה"גילויים".

ועד שהעניין העיקרי בביאת המשיח, עצם התגלותו בתור המלך המשיח, עוד לפני פעולותיו בעולם – הקריאה וההכרזה "יחי אדוני המלך דוד לעולם", שתוכנה הוא התגלות עצם מציאותו של משיח, שהיא עוד לפני "אורו של משיח" והתגלותו בעולם, **ולאחרי זה ועל ידי זה** באה התגלותו לעין כל על ידי פעולותיו, כמבואר בארוכה ב"דבר מלכות" לפרשת תולדות – עניין זה נמצא דווקא בהפטרה, בסיומה של הפטרת חיי שרה.

נוסף על הטעם הפשוט לשייכותה של ההפטרה לגלות ולגאולה, כפי שהרבי שליט"א הביא פעמים רבות, משום שאמירת ההפטרה היא תקנה שתיקנו חכמים מפני התגברות הגלות וגזירות מלכות הרשעה. כאשר הם גזרו שלא לקרוא בתורה, תיקנו חכמים את קריאת ההפטרה, שהיא מעין הפרשה, כאילו במקום קריאת התורה באותם זמנים, כדי שהעניין יישאר למרות גזירות הגלות. ונמצא שההפטרה יש לה שייכות מיוחדת לביטול הגלות ולהחשת הגאולה.

נוסף לזה, אולי יש לקשר על פי הנ"ל את השייכות המיוחדת של משיח להפטרה – משום שעניינו של משיח הוא, ספירת המלכות, לפעול את התגלות העצם במקום ובדרגה היכן שנגמרו כל הגילויים, כנ"ל. ולכן דווקא ההפטרה, שבאה דווקא אחרי שכבר נגמרה קריאת הפרשה כולה, והמפטיר אינו בכלל מניין הקרואים – דווקא בה בא לידי ביטוי אותו עצם שלמעלה מכל הגילויים והוא מתגלה דווקא היכן שנדמה כי תמו כל הגילויים.

ממוצאי זאת חנוכה, כאשר נכנסים לחודש שכולו קור וחושך, נגמרו כל הגילויים, ואז דווקא מדליקים את "נרות הקרח" – באים מיד ליום הבהיר ה' טבת, יום בו "ידן" – דהספרים – נצח", יום ה"פדיון שבויים" והשחרור של ספרי רבותינו נשיאנו, (ו"לשנה אחרת קבעום", שהרבי שליט"א בעצמו קבע יום זה בה' טבת תשמ"ח כיום סגולה והתעוררות וקבלת החלטות טובות בכלל, ובענייני הספרים במיוחד).

יחסו של הרבי שליט"א
למשפט הספרים לא היה
כאל משפט רגיל, אלא
הרבה הרבה מעבר לכך.
הרבי רואה זאת, והוא
דיבר על כך במפורש
ובאריכות במיוחד בשיחת
זאת חנוכה ה'תשמ"ו,
כ"פטרבורג", כהשתקפות
של "משפט" שנערך
למעלה, על הדרך
המיוחדת אותה סלל הרבי
שליט"א בדור השביעי,
דרך שאמנם מבוססת
ומיסודת על כל הדורות
הקודמים, אבל היא
מתקדמת הלאה בצעדי
ענק אל המטרה והתכלית,
להמשיך את השכינה לא
רק מרקיע לרקיע, אלא
מן הרקיע לארץ

ובשבת שלאחר מכן, שבת פרשת ויגש תשמ"ז, השבת הראשונה אחרי "ידן נצח" שהיה ביום הבהיר יום שלישי ה' טבת, דיבר הרבי (הדברים מפורשים שחור על גבי לבן בשיחה זו, ומודפסים ומוגהים, "ונחתום בטבעת המלך") כי מעתה, החל מיום שלישי שהוכפל בו כי טוב (ה' טבת שחל אז ביום שלישי בשבוע) מתחיל זמן חדש ותקופה חדשה, שבו לא נותר אלא עניין אחד ויחיד: "עמדו הכן כולכם לבניין בית המקדש השלישי בגאולה האמיתית והשלימה".

וכידוע שיחסו של הרבי שליט"א למשפט הספרים לא היה כאל משפט רגיל, אלא הרבה הרבה מעבר לכך. הרבי רואה זאת, והוא דיבר על כך במפורש ובאריכות במיוחד בשיחת זאת חנוכה ה'תשמ"ו, כ"פטרבורג", כהשתקפות של "משפט" שנערך למעלה, על הדרך המיוחדת אותה סלל הרבי שליט"א בדור השביעי, דרך שאמנם מבוססת ומיסודת על כל הדורות הקודמים, אבל היא מתקדמת הלאה בצעדי ענק אל המטרה והתכלית, להמשיך את השכינה לא רק מרקיע לרקיע,

אלא מן הרקיע לארץ. למלא את העולם כולו אלקות, גם את התחתון והחיצוני ביותר, את החוצה שאין חוצה חוץ הימנו. שגם מתוך האינטרנט והוידאו, מה"טיימס סקוואר" ומהתחנה המרכזית, מתיאלנד ומטוקיו ומניו-זילנד, מכל השלטים והסטיקרים ומכל ה"גימיקים" למיניהם, תפרוץ ותבקע האלקות, היהדות והחסידות, שזהו עניינו של המלך המשיח המביא את הגאולה.

ועל דרך הקטרוג שהיה בימי שבת אדמו"ר הזקן בפטרבורג, האם העולם כבר מוכן לגילוייה של תורת החסידות, כך היו גם כעת "טענות" למעלה האם העולם כבר מוכן לגילוי תורתו ושיטתו של הרבי מלך המשיח שליט"א. שזה הביא לכך שבאותו משפט העיזו אפילו לטעון שליובאוויטש של היום כאילו אינה ליובאוויטש המקורית, ו"ליובאוויטש איז נישט אַקטיב" (=ליובאוויטש אינה פעילה עוד)!

והרבי הגיב: למרות שכולם רואים שזו טענה מגוחכת ומופרכת מעיקרה, כאשר רואים ב"ה את פעילותה של ליובאוויטש שפעלה גדולות ונפלאות בכל קצווי תבל, אבל מכיוון שהראו לנו מלמעלה גם טענה כזו, צריכים אנו ללמוד גם מכך הוראה. וההוראה היא, שעכשיו צריכה להיות כזו "אקטיביות" ופעילות בליובאוויטש, עד שכל מה שנעשה עד עתה ייחשב כ"לא אקטיב"!

וכשם ש"אחרי פטרבורג" התחיל רבינו הזקן את דרך חסידות חב"ד באופן רחב וגדול ועמוק, הרבה יותר מאשר היה לפני כן, כך אחרי ה' טבת התחיל הרבי שליט"א בהכרזה שזהו זמן חדש ותקופה חדשה, תקופה שבה לא נותר עוד מאומה, אלא לעמוד הכן לקראת משיח.

ועד כדי כך הייתה עוצמת הדברים, שהרבי הוצרך להבהיר ולהדגיש מיד (בחלק הבלתי מוגה של השיחה באריכות גדולה) שאין הכוונה ח"ו להפסיק באיזשהו נושא, והכל חייב להימשך בכל ה"שטורעם" וביתר שאת, אלא שעתה ההדגשה היא שהכל צריך להיות מלא וחדור באותה נקודה אחת ויחידה, משיח וגאולה.

ואם יטענו, אומר הרבי שם (בחלק השיחה הבלתי מוגה), שאלו הם "ווילדע רייד", דיבורים פראיים, אין לחשוש מכך, מכיוון שכן היא האמת על פי תורת אמת. את האמת הזו יש לומר בבירור ובקול רם ולא להתחשב ב"מה יאמר על כך העולם". ובפרט שעתה העולם כבר מוכן לכך, כך שכאשר ייאמרו הדברים בתוקף ובדרכי נועם, הם יתקבלו ויפעלו פעולתם.

וכמו כן, ממשיך הרבי ואומר באותה

שיחה, כאשר ישנם הטוענים ש"ספרו ספדיי וחנטו חנטייא", צריך לומר בפירוש את המציאות האמיתית על פי תורת אמת, ולא לחשוש מה יאמר על כך העולם. מכיוון שכך היא האמת על פי תורת אמת, צריך לומר זאת בפירוש. מה גם שהעולם כבר מוכן לשמוע ולקבל זאת, כאשר יאמרו זאת בתוקף ובנעימות, כדרכה של תורה.

וכן בנוגע לארץ ישראל, יש לומר בפירוש את המציאות האמיתית על פי תורת אמת, בה מאמינים גם הגוים, על פי מה שכתוב ב"בייבל". העולם מוכן לקבל את הדברים.

כך דיבר הרבי בתחילת אותו זמן שהגדיר כ"זמן חדש ותקופה חדשה". אלא שהדברים לא השתנו בבת אחת, אלא אט אט בסדר והדרגה. הרבי החל מאז (כמה חודשים אחרי ה' טבת, וגם זה בסדר והדרגה, ביטויים נחרצים פחות ואחר כך יותר ויותר) לומר שכבר סיימו גם לצחצח את הכפתורים האחרונים, למרות שעד אז הנוסח היה כל הזמן שצריך לגמור לצחצח את הכפתורים האחרונים.

[ואגב, חבל שצריך לתקן שוב ושוב מה שנכתב שוב גם בגיליונות האחרונים של בית משיח שהעובדה שכבר סיימו לצחצח את הכפתורים נאמרה בעיקר בשנת תש"נ, מי שיבדוק בשיחות הקודש יראה שעובדה זו נאמרה (כמדומני עוד בשנת תשמ"ז, בהדרגה, כמה חודשים אחרי ה' טבת, אם כי גם לאחר מכן משתמש הרבי לפעמים בביטוי שצריך לגמור את הצחצוח של הכפתור האחרון, ובפרט) בשנת תשמ"ח, מתחילתה, גם כמה וכמה פעמים לפני כ"ב שבט ובפרט אחריו. (ולא רק באופן חד פעמי בשיחת ב' ניסן

המפורסמת, כפי שנכתב שם).

לדוגמא בעלמא מהעברה ברפרוף: שיחת שבת פרשת לך לך תשמ"ח (בלתי מוגה. התועדויות ח"ג עמוד 432): "ולא עוד אלא שכבר סיימו אפילו את 'צחצוח הכפתורים'". שי"פ חיי שרה (מוגה. שם עמוד 481): "ועד שכבר סיימו גם את 'צחצוח הכפתורים'". שי"פ ויצא (מוגה. שם עמוד 543): "ובלשון כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, שלא נותר אלא 'לצחצח את הכפתורים', ולאחרי שעברו עוד עשיריות שנים של התעסקות בהפצת המעיינות חוצה בשליחותו של נשיא דורנו, סיימו כבר גם את 'צחצוח הכפתורים' – הרי בוודאי ובוודאי שלא נותרה אלא **הפעולה הכי אחרונה** ד"עמדו הכן כולכם" לקבלת פני משיח צדקנו". ועוד].

בהמשך החל הרבי למלא את כל ההתועדות ואת כל המציאות בענייני משיח וגאולה, עד שכל סגנון השיחות השתנה לגמרי.

הדברים קיבלו תאוצה מיוחדת, בכל המובנים הנ"ל, במיוחד החל מהסתלקות הרבנית חיה מושקא נ"ע, בכ"ב שבט תשמ"ח. וגם את התאריך הזה ציין הרבי (בשיחת כ"ב שבט תשנ"ב) כהתחלת התקופה החדשה.

ועוד יותר החל מיו"ד שבט תש"נ, מלאת ארבעים שנה לנשיאות, שאז אומר שוב הרבי כי מתחילה כאן תקופה חדשה, של "קאים אינש אדעתיה דרביה", שכן עתה "נתן ה' לכם לב לדעת ועיניים לראות ואוזניים לשמוע".

עד לסגנון המיוחד והדרישות והתביעות המיוחדות של שיחת כ"ח ניסן תש"א, "עשו כל אשר ביכולתכם", והולך ומוסיף בתקופה שלאחר מכן, ככתוב ומבואר ומפורסם על גבי

הידבר מלכותי משיחות תש"א תשנ"ב,

עד להגדרה הנחרצת שנאמרה בכינוס השלוחים תשנ"ב, הגדרה שקבעה כי "הדבר **היחיד** שנשאר בעבודת השליחות הוא לקבל את פני משיח צדקנו בפועל ממש",

ועד לשנים תשנ"ג-תשנ"ד, שאז הייתה ההסכמה הפומבית לעיני העולם כולו – הסכמה שלצידה גם עידוד בכל כוחו במסירות נפש ממש, כידוע ומפורסם – של הכרות "יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד".

כ ל זה בא לידי ביטוי הכי מלא דווקא כאשר נדמה כי הפעם אכן ספו וגם תמו כל הגילויים לגמרי – אחרי ג' תמוז – הרי דווקא אז מתגלה העצם שלמעלה מכל הגילויים, ששום דבר בעולם לא יוכל לפגוע בו, והוא קיים בכל תוקפו ובכל עצמותו גם, ודווקא, אם צריך לשם כך להדליק "נרות של קרח" – כאשר ההכרזה של "יחי אדוננו" פורצת מכל מקום ומכל פינה דווקא כשנדמה כאילו ח"ו אין לה שום מקום כלל, כמו גם העובדה שהרבי חי וקיים בגשמיות כפשוטו, "שליט"א", בוקעת מכל פה ומכל לשון וצורה גם כאשר מצד הגילויים נדמה שאין כלל על מה לדבר. ודווקא הנהגה זו מביאה להתגלות העצם המלאה, כאשר העצם יהיה מלא גם בתוככי כל הגילויים, שנראה את הרבי שליט"א מלך ביופיו מביא לכולנו את הגאולה האמיתית והשלימה תיכף ומיד ממש לעיני כל בשר, "וימלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים".

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!